

Kommentarer till *I lögnen blir sanningen synlig* av Detta Prada

I lögnen blir sanningen synlig är en välskriven text som definitivt väcker mersmak hos mig. Detta Prada kan skriva, det är uppenbart. Språket är snyggt och tonsäkert, dialog och berättarrösten varvas smidigt och det finns hela tiden ett driv framåt i texten. Den här texten innehåller allt som lovar en bra roman. Vilket är dess styrka liksom dess största svaghet. Jag ska försöka förklara vad jag menar.

Inledningen är stark:

Fabio brydde sig inte om att resa sig från golvet när han hörde Sofia rycka i handtaget på ytterdörren. De första gitarrackorden till *Losing my religion* hade just börjat. Han klappade takten med fingrarna mot golvet.

Utän att ta av sig kappan, ställde sig Sofia bredbent framför honom och satte armarna i kors. ”Är du onykter?”

Fabio stoppade sina fingrar i fickan på hennes kappa och drog ner henne, så att hon hamnade grensle över hans mage. Sen fattade han tag om hennes armar och tryckte henne intill sig. Andades in lukten av höst och hud, och sjöng med i melodin:

“That’s me in the corner

That’s me in the spot light

Losing my religion

Trying to keep up with you

And I don’t know if I can do it”

Sen föll orden ur munnen på honom: ”Flytta med mig hem.”

Snyggt. Läsaren kommer direkt in i en situation som händer i berättelsens nu. Ofta börjar texter med att måla upp ett landskap, kanske berätta lite om vilken tid på dygnet det är, vilket väder det är och att någon går på en gata och känner sig si och så och så småningom kommer berättaren fram till vad som ska hända. Visst, det kan vara skönt för läsaren att få sättas i rätt stämning, men personligen tycker jag det är roligare att utsättas för lite mer ren action när jag läser. Men det är en smaksak och är naturligtvis också en fråga om stil och genre. Här fungerar det bra att komma direkt in i en situation som dessutom är så intresseväckande: Varför ligger Fabio på golvet? När han sedan börjar dra i Sofia väcks åtminstone mina förväntningar på erotik, vilka bryskt kommer på skam vid den – återigen överraskande – vändningen när hon frågar om Fabio är onykter. Bra! Jag som läsare förstår att här ligger ett drama begravet, en konflikt. Det här vill jag läsa mer om! Snyggt också med *Losing my religion*, det placerar oss i nutid och man riktigt hör den vassa sången: Stämning. Och så till sist ”Flytta med mig hem.” Återigen en vändning, nåt nytt: Vad handlar detta om? Nu har vi på ett koncentrerat och snyggt sätt fått oss tre frågor/trådar/teman inför kommande läsning: relationen Fabio-Sofia, dricker Fabio? och han vill flytta hem. Så här långt är det en närmast klockren inledning.

Vad jag skulle vilja råda Prada till är att stanna där, att låta berättelsen cirkla kring, drivas framåt, undermineras av, utvecklas kring dessa teman, och inte i samma takt sedan fortsätta presentera nya saker som ligger s.a.s. utanför berättelsens handling och laddar och förbryllar. Jag som läsare får fler och fler frågetecken: i rask takt får vi veta att Fabio inte längre kan fly

ifrån nåt, skissas en resa till Buenos Aires, presenteras Peder och ett svartsjukedrama, att Fabio är uppsagd från universitetet... Det blir för många av för stora och viktiga saker som presenteras. Jag som läsare är kvar i undran över de tre första, jag behöver inte ytterligare intresseväckare för att läsa vidare, jag är redan med på noterna. Det där är ganska vanligt, att författaren liksom inte riktigt litat på sin berättelse, konflikterna idén, sina karaktärer, utan skyndar fram i oro för att det ska bli långsamt för läsaren. Men effekten blir ofta den motsatta, att man tappar intresset eftersom det inte går att engagera sig åt för många olika håll samtidigt.

Nu är den här texten väldigt kort men jag har fått uppfattningen att Prada har börjat bygga på en roman, vilket jag absolut vill uppmuntra. I denna korta text ryms egentligen allt som skulle behövas till denna roman, ja, det är så mycket att det kanske till och med kräver en romans omfång. Jag skulle vilja se vad som händer om Prada inte sänker ribban, men typ. Försök inte göra så mycket på samma gång, våga skildra en sak i taget. Och gör det i lugn och ro, skynda inte vidare. Låt till exempel scenen i hallen fortsätta, men fokusera händelseutvecklingen kring deras kärleksrelation och att han är full, det är komplext och intressant nog. Så småningom ebbar väl grälet ut – eller inte! – och det blir nästa dag. Släpp in oss i deras liv, gestalta det. Presentera sedan konflikterna i handling, inte i dialog. Låt till exempel läsaren få vara med när Fabio får sparken. Och för att det ska bli så effektivt som möjligt så kanske vi först ska få vara med honom på jobbet innan det sker också. I prosa är det nästan alltid effektivare (om man vill väcka läsarens engagemang och känslor vill säga) att låta läsaren vara med när det sker, snarare än att låta karaktärerna återberätta eller, som här, antyda, i dialog. Inledningen och sedan själva scenen (grälet och Sofia som stänger in sig i badrummet) i den här texten är hur stark som helst! Som sagt, den behöver inte skyndas på eller laddas ytterligare, tvärtom vill läsaren få mer stoff kring de tre inledande konflikterna. De andra komplikationerna kan sedan komma till efter hand, i handlingen.

Visst är det långt kvar, men jag vill som sagt uppmuntra Detta Prada att fortsätta skriva på den här romanen men att ta mycket mer plats under berättandets gång. Vi – läsarna – är med dig, bara lita på det.

Stockholm 2009-09-18

Annika Seward Jensen
Förläggare
Wahlström & Widstrand